

ἐπλάσεν ἠρήθη μάστιγα εἰς ἡμᾶς ἅπαντα τὰ συνήθη αὐτῆς πρὸς τοὺς ἄλλους ὄψα, ὥστε ὅ,τι ἔχομεν ὀρεῖται εἰς τὴν φλοπονίαν, τὸν ζῆλον καὶ τὴν τεχνὴν τῶν κατοίκων τῆς χώρας. » (1)

Ἐκτοτε ἀμέτως ἤρχιστε σπανία τις καὶ ἀξιάγατος πᾶσι μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων καὶ τῆς φύσεως, μεταξὺ δὲ δὴλ. τῶν κατοίκων τῆς ἀπειράντου Ὀλλανδικῆς πεδιάδος· καὶ τῆς θαλάσσης ἐνταυτῷ καὶ τῶν ποταμῶν, ὅσοι εἰς αὐτὴν ἐκβάλλουσι! Διότι κειμένη ὑποκάτω τῆς τοῦ Ὀκεανοῦ ἐπιφανείας ἅπαντα ἡ χώρα ὀμοιάζει μὲ πόλιν μεγάλην ὑπὸ ἐχθρικοῦ στρατοῦ κολιορκουμένην κατὰ συνέχειαν. Ἀνηγέρθησαν λοιπὸν παντοῦ προμαχώνας, οἱ σκοποὶ ἐπιβλέπουσιν ἄγρυπνοι, ἅμα δὲ ὅπου σὺν ὑποφαίνεται τις κίνδυνος, ἀντηχεῖ πανταχῶς εἰς τὰς κώμας καὶ τὰς πόλεις ὁ τρομερὸς τοῦ κωδωνος ἦχος ὡς προάγγελος τοῦ κακοῦ, πάντες δὲ συνέρχονται δημοθυμαζὸν εἰς τὸ ἐπαπειλούμενον μέρος μὲ γεωργικὰ ἐργαλεῖα καὶ ἀγκαλίδας φρυγάνων καὶ μακρὰ πανίου τεμάχια, παρατηροῦσι δὲ ἀνηύχως τὴν ὀρμὴν τῆς ἀρρώδους καὶ ἐπανεληθμένως τὰ προχώματα προσβαλλούσης θαλάσσης. Ἄν ἐξσησθημένον τὸ προπύργιον διαβρῆνυται, καταπακτοῦνται (καλφατίζονται) πᾶσαι αἱ ὄπαι καὶ πάντα τὰ ἀραιώματα δι' ἀγύρου, πανίου καὶ πλίνθων χρώματος. Ἄν δὲ ὁ τρόπος οὗτος κριθῆ ἀνίκανος, διαγράφεται ἡμικύκλιον ὀπισθεν τοῦ ἐπικαίρου καὶ ἐπιμακρωτάτου μέρους τούτου, καθὼς, εἰς τὰ φρούρια, ὅπου ἦνοιξεν ὁ ἐχθρὸς χαλάστραν, καὶ δεύτερον ἀνεγείρεται πρόχωμα, ὅπου τὸ ὕδωρ ἀναχαιτίζεται, ἂν ἦδη ἔρθετε νὰ ὑπερπηθῆσθαι τὸν πρῶτον περίβολον.

Ἄλλὰ καὶ τούτων οὕτω γενομένων, ποσάκις ἐξηγρωμένη ἡ θάλασσα, καθὼς καὶ οἱ ποταμοί, ὑπερέβη τοῦ ἀνθρώπου τὸν προμαχῶνα καὶ κατεπόντιτε χιλιάδας κατοικίδων! Τῆς Ὀλλανδίας τὰ χρονικὰ πλήθουσι συμφορῶν τοιούτων. Συνέβησαν δὲ κατακλυσοὶ μάλιστ' ἀμέτρητοι κατὰ τὸ 792, 806, 639, 1164, 1170, 1219, 1221, 1230, 1237. Μετὰ τὸν τελευταῖον τοῦτον ἀνεφάνη πρὸς βορρᾶν τῆς Ὀλλανδίας ἡ νῆσος Βλέλανδ. Μετὰ ταῦτα τρεῖς ἀλλεπάλληλοι καταποντισμοὶ συμβάντες τῷ 1248, 1249, 1250 ἐγένονησαν καὶ φονικωτάτην ἐπίδημιαν. Κατὰ τὸν 15^{ον} αἰῶνα τὸ Ζουζερδέ, εἴτε ἡ μεσημβρινὴ θάλασσα, εἰλεπεν, ἢ ἦτο στενὴ τις λίμνη· ἀλλ' ἡ γενομένη τῷ 1287 πλημμύρα, ἥτις ἐπνίξεν ὀγδοήκοντα χιλιάδας ἀνθρώπων ἐξέστεινεν αὐτὴν εἰς τὰς φαινομένας σήμερον διαστάσεις. Καὶ πλησίον δὲ τῆς ἀρχαίας πόλεως δόρδρεχτ φαίνεται εἶδος τι λίμνης ἄλλης, ὅπου ἐπιπλέουσι πολυαριθμὰ νησίδρια, ἅλλοτε δὲ ἦσαν χλοερῶτατοι κάμποι. Τῷ δὲ 1421 κατὰ τὴν νύκτα τῆς 18 Νοεμβρίου ὀρμήσαντα τῆς θαλάσσης τὰ κύματα κατεβύθισαν ἑβδομήκοντα δύο κώμας, ἐπνίξαν δὲ ἑκατὸν πάλιν χιλιάδας ἀνθρώπων! Αἱ δὲ τοιαῦτα καταστροφὰ ἐπανελήθησαν πολλὰκις μέχρι τοῦ 15^{ου} αἰῶνος. Ἀλλὰ κατὰ τὸ 1570 ὁ κατακλυσμὸς κατέλαβε καὶ τὰ ὑψηλότεα τῆς χώρας μέρη· ὅθιν ἀπέθονον καὶ τότε ἐπέκεινα τῶν

ἑκατὸν χιλιάδων! εἰς δετὸ ἐξῆς τὸ δεινὸν ἔργον πολὺ σπανιώτερον διὰ τε τὴν ἀξήσασαν τῶν Ὀλλανδῶν περὶ τὰς ὑδραυλικὰς ταύτας ἐργασίας ἐμπειρίας καὶ τὰς ἐκδοείσας περὶ αὐτῶν τῆς Κυβερνήσεως διατάξεις. Ἐπέερχθη ὁμοίως πάλιν πολλαὶ πλημμύρα κατὰ τὸν 17^{ον} αἰῶνα· καὶ τὸν χειμῶνα δὲ προσέτι τῷ 1825 ἡ Ὀλλανδία ἐκινδύνευσε ἰσως ὡς εἴπερ ποτὶ διότι καὶ τοῦ Ἀμστελοδάμου αὐτοῦ τὸ ὑπερύψηλον καὶ παχύτατον πρόχωμα ἐγένετο ἤδη ὑποβρύχιον, ὥστε πρῶτη τοῦ Φεβρουαρίου ἦτο ἀπορρὰς καὶ φοβερὰ ἡμῶν καὶ πάντες οἱ πολῖται τὴν ἀναφέρουσιν εἰσέτι φρίττονται. Τὸ ὕδωρ ἀνέβηεν ἀκαταπίστως, οἱ δὲ ἄνθρωποι ἐπνίμον μὴ ἔχοντες ποῦ νὰ διασωθῶσιν. Ἐάν δὲ ἐπὶ ἐνὶ τέταρτῳ ὧρας ἐξηκολούθει ἡ πλημμύρα ὁμοίως, οὐδὲ μία ὁδὸς ἐξέφευγε τὸν κίνδυνον. Ἄλλ' εὐδοκίᾳ θεοῦ κατὰ τὴν ἀκμὴν ἤδη τῆς κρίσεως ἡ ἀμπωτικὴ θαλάσσης ἐπελεθούσα διέτρωσε καὶ τὴν πόλιν καὶ τοὺς κατοίκους τῆς.

Ἐπὶ ἐργασίᾳ χρημάτων ποσότητες δαπανῶνται καὶ ἔτος ὑπὲρ τῆς συντηρήσεως καὶ ἐπισκευῆς τῶν χειμῶν ποιήτων προχωμάτων τῆς Ὀλλανδίας· καὶ μέρος μὲν αὐτῶν περιλαμβάνεται εἰς τὸν καθολικὸν προϋπολογισμὸν τοῦ κράτους, τὸ δὲ λοιπὸν ἐπιβάλλεται ἀναλόγως εἰς τοὺς τῶν διαφόρων ἐπαρχίων. Ἐκτός δὲ τούτου καὶ ἕκαστος ἐκ τῶν παραλίων πολιτῶν συνεισφέρει εἰς τὸν φόρον συμμετρούμενον πρὸς τὴν ἔκτασιν τῶν κτημάτων του καὶ τῆς θαλάσσης τὴν σχετικὴν γειτονίαν. Οἱ ἐπιτηδιότατοι περὶ τὴν ὑδραυλικὴν μηχανικὴν ἐργάζονται ἀνεκδοτῶς. Ἰδιαιτέρα δὲ τις ἀρχὴ ἐπισκοπεῖ ταῦτα διατάττει καὶ διευθύνει τὰ δημόσια ταῦτα ἐργασιαστάτα ἐξ ἀγκαλίδων, ἢ καὶ γῆς προχώματα ἐκτείνονται καθ' ὅλον τὸ μήκος τῶν ποταμῶν, καὶ πρὸς τὰς ἀκτὰς πολλὰ παχύτερα καὶ ὑψηλότερα. Ἄλλ' ἐπὶ τὸ ἔλδερ ὑπάρχει τοῖχος πρηνῆς ὑπὸ σκοπέλου μεγάλων, ὡς ἀντηρίδων κατὰ τὴν θάσιν στηριζόμενος. Εἰς δὲ τὸ Χάρλιγγ τὸ ἔργον φαίνεται τεχνικώτερον. Διότι συνίσταται ἐκ τριῶν ἀλληλοδιαδόχων χωματῶν, ἐξ ὧν τὸ μὲν πρῶτον 12 ποδῶν ὕψους ἔχει, τὰ δευτέρων τετραγώνων πυκνότερα συνεστριγμένων δι' ὅλων ὀριζοντιῶν ἐνισχύεται πρὸς τὴν θάλασσαν ὑπερταρίας πετρῶν μεγάλων· ὀπισθεν δ' αὐτοῦ ἀνεγείρεται τὸ δεύτερον, τὸ ὅποιον ὑψοῦται ὀλιγώτερον, λαμβάνεται ἐκ τῶν ὀπισθεν τὸ ἔρεισμα τῶν πετρῶν, τὸ δὲ πρῶτον δὲν ὑπερβαίνει τοῦ 3—4 πόδας κατὰ τὸ ὕψος. Τὸ τρίπλοῦν τοῦτο τεῖχος ἐκτείνεται ἀπ' ἄκρου ἐπὶ ἄκρου ὀλοκληρῶς ἐπαρχίας τῆς Φριζας. Ἐνθυμηθεὶς δὲ τις ὅτι καὶ πέτρι καὶ ξύλα λείπουνσι πρὸς τὸν τόπον τοῦτον, μετακομίζονται δὲ μακρῶθεν ἐκ τῆς Νορβηγίας, συμπεραίνει πόσου χρημάτων καὶ ἀργύρου πλοῦτος καταναλίσκεται εἰς τὴν ἀπόλησιν ταύτην ἀνάγκην.

Εἰς ἄλλους ἑμῶς αἰγιαλοὺς τῆς αὐτῆς θαλάσσης εὐρίσκονται θίνες ἄμμου, ἢ ψαμμαθῶνες, ὡς αὐτοὶ προχώματα· ἀλλὰ καὶ ταῦτα ἐπιτηροῦνται ὑπὸ τῶν Ὀλλανδῶν· διότι ὁ ἄνεμος ὑποσκάπτων μὲν τὰς πλευρῶν τῶν, καταβάλλων δὲ τὴν κορυφὴν διασκορπίζει ἀπόλησιν εἰς τὰς νομάς καὶ τοὺς ἀγροὺς τὴν ἄμμον. Πρὸς αὐτὴν

(1) Helmers de Hollandsehe Natie.